

ВИСНОВОК

рецензента, кандидата педагогічних наук, доцента
Степанової Людмили Павлівни
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

ЧЖАН І

«ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАГІСТРАНТІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ СПІВАЦЬКОГО НАВЧАННЯ»,

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
за спеціальністю 014 – Середня освіта (музичне мистецтво)

Актуальність дослідження. Потреби сучасності посилили вимоги до формування фахівця, здатного до практичної творчої діяльності, що володіє ґрунтовними знаннями, має сформований світогляд. Тому завданням закладу вищої освіти мистецько-педагогічного спрямування є виховання компетентного фахівця, готового до освітньої, просвітницької, концертної діяльності, чому сприяє високий рівень виконавської майстерності. У цьому контексті, безумовно, актуальним і доцільним є дослідження Чжан І, в якому порушено проблему формування виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва у процесі співацького навчання.

Ступінь наукової обґрунтованості результатів, сформульованих у дисертації, їх наукова новизна. Дисертаційна робота Чжан І містить нове вирішення означеної проблеми, що підтверджено розробленою та експериментально перевіреною методикою формування виконавської майстерності у процесі співацького навчання та педагогічних умов її реалізації (створення позитивної навчальної атмосфери; забезпечення активної концертної діяльності, різноманітної за спрямованістю і формою проведення; забезпечення свободи самовизначення у виконавській діяльності (індивідуальний вибір виконавських засобів в процесі інтерпретації музичного твору)).

Виконавську майстерність магістрантів музичного мистецтва у представленому дослідженні розглянуто як цілісну динамічну професійно-

значущу якість особистості, яка має інтегративний характер, формується й постійно вдосконалюється у процесі співацького навчання та включає комплекс набутих умінь, навичок і компетентностей, які визначають високий ступінь володіння вокальною технікою й виявляють здатність співака вміло керувати творчим інтерпретаційно-виконавським процесом для досягнення максимально якісного художнього результату.

Компонентну структуру виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва складають мотиваційно-ціннісний (критерій – міра стійкої внутрішньої мотивації магістранта музичного мистецтва на виконавську діяльність), когнітивно-пізнавальний (критерій – ступінь сформованості широкої ерудованості у сфері вокального виконавських мистецтва), емоційно-вольовий (критерій – міра розвиненості в магістрантів музичного мистецтва емоційно-вольової сфери щодо вокального виконавства) та творчо-діяльнісний (критерій – ступінь оволодіння комплексом художньо-інтерпретаційних засобів виразності у творчій вокально-виконавської діяльності) компоненти.

Для уточнення дефініції дисертанткою було здійснено категоріальний аналіз понять: «виконавська майстерність», «майстерність», «педагогічна майстерність», «магістр музичного мистецтва», «магістерська підготовка».

Особливо слід відзначити здійснений історіографічний аналіз розвитку вокального мистецтва у контексті західноєвропейської культурно-історичної традиції з акцентом на італійську школу співу *belcanto* (вплив якої у вокально-методичному аспекті має вирішальне значення для розв'язання проблеми формування виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва у процесі співацького навчання) та функціональний аналіз зазначеної професійно-значущої якості (комунікативно-діалогова, евристично-пошукова, нормативно-регулятивна проєктивно-рефлексивна та провідна (сміслоутворювальна) функція – ціннісно-орієнтаційна).

Заслугує на увагу представлена методична модель формування виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва, яка від мети

дослідження до формування означеного феномена представляє повний технологічний цикл. Формування означеного феномена здійснено у чотири етапи (мотиваційно-організаційний, фахово-орієнтовний, ціннісно-саморегулятивний, усвідомлено-творчий), на кожному з яких застосовано доцільні методи.

Ефективність процесу формування виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва визначається доцільними науковими підходами (аксіологічний, герменевтичний, рефлексивно-проективний) та забезпечується опорою на обґрунтовані принципові положення: принцип спрямованості студентів факультетів мистецтв на створення яскравих художньо-музичних образів у виконавській діяльності; принцип урізноманітнення форм і методів діяльності студентів у процесі творчої взаємодії; принцип спонукання магістрантів музичного мистецтва до творчої самореалізації у виконавстві.

Робота логічно структурована відповідно до поставлених завдань дослідження і сформульованих висновків, має широку джерельну базу, яка висвітлює ґрунтовність вивчення проблеми та доцільність запропонованих шляхів її вирішення, що свідчить про належний рівень обґрунтованості представлених наукових положень дисертації.

Переконливі дані експериментального дослідження, підтвержені методами математичної статистики, довели ефективність авторської методики формування виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва у процесі співацького навчання. Мета дослідження досягнута, завдання виконані, що підтверджують висновки дисертації. Усі отримані автором результати є новими, достовірними та належно обґрунтованими, і повною мірою відображені у публікаціях автора у фахових виданнях, чотири з яких – у наукових виданнях України (три), міжнародному виданні (одна) та представлені у працях апробаційного характеру.

Практичне значення наукових результатів. Значущість одержаних результатів для педагогічної науки полягає у запропонованих показниках

критеріїв та рівнів сформованості виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва у процесі співацького навчання, презентованій методиці, що може сприяти визначенню практичних шляхів збагачення навчальних засобів підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим нормам.

Вважаємо, що дисертаційне дослідження Чжан Ї «Формування виконавської майстерності магістрантів музичного мистецтва у процесі співацького навчання» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 і може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рецензент:

**кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри хорового диригування та теорії
і методики музичної освіти
факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова**

Л.П. Степанова
Дідяйс
ЗАВІРЯЮ: зав. канцелярією Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова
Дідяйс
05 2023р.